

פרק הזורק

מתניתין:

רשות היחיד, כי הן גבוהות עשרה ורחבות ארבעה על ארבעה, (4) שהיו עומדות זו כנגד זו ברשות הרבים [משני עברי רשות הרבים], ורשות הרבים מפסקת בין שתי הגזוזטראות שמשני צידיה, המושיט והזורק מזו לזו, פטור. (5)

אבל, אם היו שתיהן בדיוטא אחת [בקומה אחת, מעל רשות הרבים], שלא היו הגזוזטראות ניצבות זו כנגד זו משני צידי רשות הרבים, אלא שתיהן היו מצד אחד של רשות הרבים, והיו הגזוזטראות בולטות מהבית, כך שבין זו לזו היתה רשות הרבים, הרי רק המושיט מזו לזו, חייב. וזו היא מלאכת "מושיט", שהיא תולדה של מלאכת

הזורק חפץ מרשות היחיד לרשות הרבים, או הזורק מרשות הרבים לרשות היחיד, הרי זה חייב. כי הזריקה מרשות לרשות היא תולדת הוצאה מרשות לרשות, שהיא אב מלאכה. (1)

אך הזורק חפץ מרשות היחיד לרשות היחיד, ורשות הרבים באמצע, נחלקו בכך תנאים: רבי עקיבא מחייב, ובגמרא יתבאר טעמו, (2) וחכמים פוטריין.

כיצד? (3) — שתי גזוזטראות [הבנויות על גבי זיזים היוצאים מן הכותל, ומניחים על הזיזים נסרים כדי שיוכלו להלך עליהם], והן

4. כן פירש רש"י. והיינו, משום שמדברי רש"י בד"ה גזוזטראות נראה, שהגזוזטראות אין להן מחיצות, אלא נסרים על גבי זיזים, ולכך הוצרך רש"י לומר שהן גבוהות עשרה ורחבות ארבעה על ארבעה.

ועוד, כדי להשמיענו שהמושיט חייב אפילו כשמושיט דרך למעלה מעשרה טפחים מפני רשות הרבים, ואף שאותו אויר שמעל עשרה טפחים אינו רשות הרבים אלא "מקום פטור" הוא.

ועוד, כי הרי כתב רש"י לקמן בד"ה הזורק פטור "הואיל ולמעלה מעשרה", וביאור כוונתו בזה יתבאר בהערות לקמן צו א, ולכן פירש שהגזוזטראות היו גבוהות עשרה.

5. בבא זו דברי הכל היא, ויתבאר יותר בהערות לקמן צו א.

1. כמבואר במשנה לעיל עג א.

2. בגמרא לקמן [צו א], מתבארים שני אופנים בביאור מחלוקת רבי עקיבא וחכמים: האחד, לרבי עקיבא "קלוטה [באוויר רשות הרבים] כמי שהונחה דמיא", ואילו חכמים סוברים שקלוטה לאו כמי שהונחה. והשני, שלרבי עקיבא ילפינן זורק ממושיט. כלומר, כשם שהמושיט מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים חייב, וזה דין מחדש של "מושיט", וכמתבאר בהמשך המשנה, כך גם הזורק מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים, הרי זה חייב, וחכמים חולקים. וכל זה מתבאר לקמן [צו א] ובהערות שם.

3. ביאור לשון "כיצד", והאם דברי חכמים בלבד הוא, או שמא אף דברי רבי עקיבא הוא, יתבאר בהערות על הגמרא לקמן צו א.